

Великденската служба, като по този начин се демонстрира публично непризнаване на неговата власт. Търговецът Иван Бозвелиев я разпространява сред останалите български еснафи в Цариград. (Пенчев 2005, 233) Цариградската казанльшка колония (Йеромонах Онуфрий Казанльчанец, Хр. Тъпчищов, д-р Стамболски, Иван Енчев, Тодор Манев, Христо Бояджиев, Иван и Христо Дочеви /Ваклидови/, Христо Пашалов, Иван Бозвелиев - търговци, занаятчии и учащи се в столицата младежи) масово се включват в църковното движение.

Възстановяването на църковната самостоятелност с учредяване на Българската Екзархия през 1870 г. е първият голям успех за българите в борбата им за национално самоопределение. Екзархията е първата официално призната национална институция от времето след падането на България под османска власт. През февруари 1872 г. Църковно-народният събор избира за екзарх Антим I. Известна е позицията на Екзарха по повод жестоката разправа с българите по време и след Априлското въстание. Найденов е назначен за капу-кехая¹² на Екзархията и като екзархийски чиновник утвърждава нейната политика - културна и просветна. През лятото на 1877 г. Найденов, Георги Груев от Пловдив - секретар на Екзархията, Георги Тишев от Свищов - секретар на Св. Синод, и поп Петър Солунски - свещенослужител при екзархийския параклис, са заточени заедно с екзарх Антим I в Мала Азия. В записките на Найденов подробно е описан конкретният повод за заточението и машинациите на Високата порта, целящи да осуетят стремежа на европейската дипломация за прилагане мерките, приети на конференция на Великите сили за подобряване положението на българския народ.

След извършените зверства при потушаване на Априлското въстание, по искане на цариградските българи, екзарх Антим I подава такир¹² до великия везир Мидхат паша. Раздвижването на европейската дипломация в защита на българите и свикването на Цариградската конференция принуждават турското правителство да обяви въвеждане на конституционно управление в Османската империя, с кое то се дават еднакви права и свободи на всички поданици, без разлика на вяра и народност. За да предотврати международна намеса правителството изисква от всички общини адреси, в които да изкажат благодарност за успокоението на страната и благоденствието си под скръпъра на Н. В. Султана. Подобен адрес се иска и от живущите в Цариград българи. Екзархът отказва да подпише такъв „противосъвестен адрес“.¹³ За да се придаде официален характер на мнимия протест срещу решениета на Конференцията, Високата порта свиква миллет меджлиси¹⁴ с водачите на религиозните общности, с първенци и представители на различните народности в империята. Българският екзарх, за да не изпълни унизителното искане,